

STANOWISKO
RADY MIEJSKIEJ W BRWINOWIE

z dnia 29 października 2024 r.

w zakresie propozycji dotyczących lasów o wiodącej funkcji społecznej przedłożonych przez Lasy Państwowe oraz stronę społeczną

Na podstawie § 25 ust. 2 lit. b) Statutu Gminy Brwinów przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Brwinowie nr 69-IV z dnia 30 kwietnia 2003 r. (tekst jednolity Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z 2010 r. Nr 213 poz. 7206 ze zm.) Rada Miejska w Brwinowie, postanawia co następuje:

§ 1.

W związku z zakończonymi pracami zespołu przygotowującego rekomendacje dla Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Chojnów Rada Miejska w Brwinowie, popiera propozycję strony społecznej dotyczących lasów o wiodącej funkcji społecznej.

§ 2.

Uzasadnienie stanowiska w załączniku stanowi jego integralną część.

§ 3.

Wykonanie stanowiska powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Brwinowie, zobowiązując go do przekazania odpisu niniejszej uchwały:

- 1) Ministrowi Klimatu i Środowiska;
- 2) Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych;
- 3) Tomaszowi Józwiakowi Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Przewodniczącemu Zespołu Lasów Społecznych wokół Warszawy;
- 4) Nadleśniczemu Nadleśnictwa Chojnów.

§ 4.

Stanowisko wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Brwinowie

Sławomir Rakowiecki

UZASADNIENIE

W związku z zakończeniem prac zespołu przygotowującego rekomendacje dla Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Chojnów do Gminy Brwinów zostało skierowane zapytanie o stanowisko w sprawie wraz z prośbą o wskazanie czy Gmina Brwinów popiera stanowisko strony społecznej, czy stanowisko Nadleśnictwa Chojnów.

W toku rozmów pomiędzy stroną społeczną a Lasami Państwowymi strony osiągnęły porozumienie co do obszaru lasów o wiodącej funkcji społecznej – jest to cała powierzchnia leśna Nadleśnictwa Chojnów. Natomiast różnica dotyczy zakresu wyłączeń oraz objęcia zbyt dużego obszaru lasów w Nadleśnictwie Chojnów modyfikacjami, które nie spełniają roli ochronnej, umożliwiając pozostawienie leśnikom prawa do prowadzenia gospodarki leśnej bez zmian.

Problem jest dosyć istotny bo jak wskazała strona społeczna wyłączeniami objęto „drzewostany powstałe na gruntach porolnych ze zwiększonym ryzykiem chorób grzybowych korzeni, szczególnie w przypadku gatunków iglastych”, co do których na spotkaniach zespołu wielokrotnie argumentowano konieczność prowadzenia działań gospodarczych, równocześnie dojrzałe fragmenty lasów grądowych wokół których toczył się spór udokumentowany na mapie lasów spornych pozostawiono do modyfikacji, co w praktyce oznacza dalsze szeroko zakrojone cięcia. Dalej jako wyłączenia uzyskały lasy z około 50% udziałem sosny oraz oddziały, w których przeprowadzono już rębnie i zaplanowano rębnie uprzętające. Jednocześnie innym oddziałom o podobnej specyfice i siedlisku odmówiono wyłączeń, powołując się na pinetyzację i zagrożenie młodego lasu przez brak rębni uprzętających.

A dodatkowo jak zauważa strona społeczna obszary, które mają pełne uzasadnienie dla objęcia najwyższą formą wzmocnienia funkcji społecznej zgodnie z kryteriami ustalonymi przez Ogólną Nadarę o Lasach, zostały rażąco niedoszacowane pod względem wartości społecznej, co spowodowało, że nie zostały zakwalifikowane do wyłączeń. Przedstawione przez Lasy Państwowe argumenty, dotyczą głównie zasad hodowli lasu w celu maksymalizacji produkcji drewna. Tymczasem w procesie dotyczącym wyznaczania lasów społecznych argumentacja powinna dotyczyć wartości społecznej i ekosystemowej danego obszaru.

Niezwykle istotne jest to, że **propozycja przedstawiona przez stronę społeczną**, która wykonała ogromną pracę w przygotowaniu do rozmów, **odpowiada na udokumentowane potrzeby społeczne, uwzględnia głosy mieszkańców (również mieszkańców gm. Brwinów)** wyrażone w licznych wnioskach, petycjach, apelach, uchwałach, pismach i prośbach o zmianę sposobu zagospodarowania lasów Nadleśnictwa Chojnów.

Petycje przygotowane w 2024 r.:

- ws. zawieszenia planowanej rębni w lesie koło Stowarzyszenia Jeździeckiego Szarża podpisały **842 osoby**,
- ws. wstrzymania wycinek w Lesie Młochowskim o powierzchni dającej w sumie obszar 10 ha, gdzie do wycięcia przewidziano min. cenne drzewostany o wieku ponad 120 lat, w tym egzemplarze o wymiarach pomnikowych podpisało **2551 osób**.

Potwierdza to też **uchwała Rady Miasta Brwinów z dnia 28.02.2024 r. nr LXXIV.843.2024** w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego potrzeby ograniczenia wycinek na terenie lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa Chojnów w lesie Młochowskim znajdującym się na terenie Gminy Brwinów. Ówczesna Rada Miejska dostrzegła konieczność uznania lasów na terenie Gminy Brwinów za lasy o zwiększonej funkcji społecznej. Wyraziła też pełne poparcie dla idei

tzw. Zielonego Pierścienia Warszawy wskazując w uzasadnieniu, że trwające w lasach wcinki budzą bardzo silny sprzeciw społeczny. Wynika to z tego, że lasy stały się jedynym z niewielu miejsc regeneracji psychicznej i fizycznej mieszkańców, zarówno gminy jak i osób odwiedzających. **W opinii Rady Miejskiej Brwinowa udział społeczności lokalnej w decydowaniu o dobru wspólnym jakim są lasy jest w tej sytuacji w pełni uzasadniony, a jej postulaty muszą być w rzeczywisty sposób brane pod uwagę.**

Również wcześniejsza uchwała nr XLI.488.2021 Rady Miejskiej w Brwinowie z dnia 29.11.2021 r. była skierowana do Ministra Klimatu i Środowiska jako żądania zaprzestania pozyskiwania drewna w celach gospodarczych w Lesie Młochowskim przez Lasy Państwowe. Rada Miejska w Brwinowie poparła działania Inicjatywy Obywatelskiej Las Młochowski, która brała czynny udział w toczących się rozmowach, przedstawiając postulaty zgodne z wolą mieszkańców gminy Brwinów. Jak wskazuje uzasadnienie uchwała ta była reakcją na planowane duże wycinki na obszarze Lasu Młochowskiego. Przeciwno tym planom protestowali mieszkańcy okolicznych miejscowości, w tym Podkowy Leśnej i gminy Brwinów. Podkreślali oni, że prócz względów przyrodniczych i rekreacyjnych ten las ma kluczowe znaczenie dla ich tożsamości kulturowej, a prowadzone prace grożą jego zniszczeniem. Co ważne uzasadnienie do uchwały wskazuje szereg usług ekosystemowych, których rola obecnie jeszcze zyskała na znaczeniu. Las Młochowski pełni dla lokalnego Społeczeństwa przede wszystkim funkcje pozaprodukcyjne: rekreacyjne, edukacyjne, zdrowotne, klimatyczne, filtracyjne, krajobrazowe, ochronne. Występują tu liczne starodrzewy, las jest wspaniałym obiektem przyrodniczym z rzadkimi na Mazowszu typami siedliskowymi, z wielogatunkowym i wielowiekowym drzewostanem. A zarazem jest bardzo dostępny dla lokalnych mieszkańców, jak i osób przyjezdnych To największy obszar leśny w tej części Mazowsza, pozostałość wielkiej puszczy rozciągającej się od Jaktorowa po granice Kampinosu.

Niewątpliwie lasy znajdujące się na terenie Gminy Brwinów (Las Młochowski, Las Komorowski) są lasami o wiodącej funkcji społecznej. Należą do lasów ochronnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Obrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczególnych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Lasy te są intensywnie użytkowane przez mieszkańców, wyznaczone są w nich szlaki piesze, konne, rowerowe pełnią niezwykle ważną funkcję społeczną, służą rekreacji i turystyce. Są korytarzami napowietrzającymi, chronią od zanieczyszczeń, hałasu, są lasami wodochronnymi, co ma ogromne znaczenie w sytuacji gdy Mazowsze mierzy się z suszą hydrologiczną. Dodatkowo lasy te stanowią o tożsamości kulturowej naszej gminy, związane są też z powstaniem porozumienia Miast-Ogrodów jako porozumienia trzech gmin Podkowy Leśnej, Milanówka i Brwinowa. Jak czytamy w opisie przyczyn powołania Porozumienia Trójmiasta Ogrodów **„Wszystkie trzy gminy należą do atrakcyjnych miejsc zamieszkania, ze względu na to, iż są tzw. gminami zielonymi, gdzie nie ma przemysłu, a walory środowiska naturalnego podlegają szczególnej ochronie.”**

Obszar lasów jest objęty również ochroną w ramach **Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, a także inicjatywą tzw. **Zielonego Pierścienia Warszawy**.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzono zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 roku. Obszar ten jest układem powiązanych ze sobą terenów w województwie mazowieckim wyróżniających się krajobrazowo o zrównoważonych cennych ekosystemach. Obejmuje tereny dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Tworzy otulinę dla terenów objętych wyższą formą ochrony przyrody. Obejmuje on również obszary występowania

pomników przyrody i zabytkowych parków. Pełni rolę systemu korytarzy ekologicznych, których zadaniem jest swobodne rozprzestrzenianie się gatunków.

Powierzchnia lasów w gminie Brwinów w 2019 r. wynosiła 534,76 ha, w tym powierzchnia lasów państwowych 302,83 ha. **Lesistość gminy kształtowała się na poziomie 7,9 % co wskazuje na niski wskaźnik lesistości i jest wskazywane w analizach SWOT jako słaba strona Gminy Brwinów.** Zagrożeniem jest utrzymanie się niewielkiej ilości lasów. Natomiast **jako szansę dla gminy dokumenty wskazują rozwój turystyki przyrodniczej i promocję walorów przyrodniczych poprzez nowe tereny zieleni** (por. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brwinów na lata 2021-2030).

Mając przede wszystkim na uwadze ogromne zaangażowanie strony społecznej oraz bardzo silny i zdecydowany głos mieszkańców w zakresie ochrony lasów w Nadleśnictwie Chojnów należy poprzeć stanowisko strony społecznej wskazującej na konieczność wyłączenia spod wycinek lasów na terenie gminy Brwinów, a także konieczność przywrócenia społecznej kontroli nad lasami.

Stanowisko w sprawie wyraziły już gmina Nadarzyn, gmina Michałowice, miasto Podkowa Leśna, powiat pruszkowski popierając stronę społeczną.

Podkreślenia wymaga, że wyrażenie stanowiska popierającego stronę społeczną jest też wyrazem usłyszenia głosów mieszkańców gminy Brwinów oczekujących zdecydowanych zmian w gospodarce leśnej.